EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.2.2021
COM(2021) 34 final

2021/0018 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta (kodifitseeritud tekst)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. Kodanike Euroopa jaoks peab komisjon oluliseks liidu õigust lihtsustada ja selgemaks muuta, nii et see oleks kodanikele loetavam ja kättesaadavam; see annab kodanikele parema võimaluse neile antud õigusi kasutada.

   Seda eesmärki ei ole võimalik saavutada, kuni arvukad sätted, mida on korduvalt ja sageli oluliselt muudetud, asuvad laiali, osad esialgses õigusaktis ja osad muutvates õigusaktides. Nii tuleb kehtiva õiguse kindlakstegemiseks uurida ja võrrelda suurt hulka õigusakte.

   Muudetud õigusaktide kodifitseerimine on seega oluline õiguse selguse ja loetavuse saavutamiseks.

2. 1. aprillil 1987. aastal otsustas[1] komisjon anda oma talitustele ülesande kodifitseerida kõik õigusaktid hiljemalt kümnenda muudatuse järel. Komisjon rõhutas, et see on minimaalne nõue ning et õigusnormide arusaadavuse ja selguse huvides tuleks talitustel püüda nende vastutusalas olevaid tekste kodifitseerida veel tihedamini.

3. Seda kinnitati Edinburghi Euroopa Ülemkogu eesistuja järeldustega detsembris 1992[2], rõhutades kodifitseerimise tähtsust, mis annab õiguskindlust konkreetsel ajahetkel asjas kohaldamisele kuuluva õiguse osas.

   Kodifitseerides tuleb täpselt järgida tavapäraselt liidu õigusaktide vastuvõtmiseks ettenähtud seadusandlikku menetlust.

   Kuna kodifitseeritavatesse õigusaktidesse ei või teha sisulisi muudatusi, otsustasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes, et kodifitseeritavate õigusaktide kiiremaks vastuvõtmiseks võib kasutada kiirendatud menetlust.

4. Käesoleva ettepaneku eesmärk on kodifitseerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiv 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta[3]. Uus direktiiv asendab sellesse inkorporeeritud õigusaktid[4]; käesolevas ettepanekus on säilitatud kodifitseeritud õigusaktide sisu ja nende kokkupanemisel on tehtud ainult kodifitseerimiseks vajalikud vormilised muudatused.

5. Kodifitseerimise ettepanek on koostatud direktiivi 2003/59/EÜ ja selle muutmisaktide eelneva konsolideerimise alusel 24 ametlikus keeles, mis on teostatud Euroopa Liidu Väljaannete Talituse poolt andmetöötluse abil. Juhul kui artiklitele on antud uued numbrid, siis vastavus vanade ja uute numbrite vahel on näidatud tabelis, mis on kodifitseeritud direktiivi V lisas.

---

1 KOM(87) 868 PV.
2 Vt järelduste A osa lisa 3.
3 Õigusloomeprogrammi lülitatud 2020.
4 Vt käesoleva ettepaneku IV lisa A osa.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

2021/0018 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta (kodifitseeritud tekst)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit ⌦ 91 ⌫,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[5],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[6],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

↓

(1) Direktiivi 2003/59/EÜ[7] on korduvalt oluliselt muudetud[8]. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks nimetatud direktiiv kodifitseerida.

↓ 2018/645 põhjendus 1(kohandatud)

(2) 28. märtsi 2011. aasta valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“[9] seadis komisjon eesmärgiks viia hukkunute arv nullini, mis tähendab, et liit peaks viima liiklussurmade arvu maanteetranspordis 2050. aastaks nulli lähedale.

---

5 ELT C […], […], lk […].

6 ELT C […], […], lk […].

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/59/EÜ, 15. juuli 2003, reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).

8 Vt IV lisa A osa.

9 COM(2011)144 lõplik

↓ 2018/645 põhjendus 2

(3) Komisjon tegi oma teatises liiklusohutuse valdkonna 2011.–2020. aasta poliitikasuuniste kohta „Euroopa kui liiklusohutusala: poliitikasuunised liiklusohutuse valdkonnas aastateks 2011–2020“[10] ettepaneku seada eesmärgiks vähendada alates 2010. aastast liidus liiklussurmade koguarvu 2020. aastaks veel poole võrra. Selle eesmärgi saavutamiseks seadis komisjon seitse strateegilist eesmärki, mille hulgas on liiklejate hariduse ja koolituse parandamine ning vähekaitstud liiklejate kaitse.

↓ 2018/645 põhjendus 3

(4) Euroopa Ülemkogu kiitis 23.–24. oktoobril 2014 heaks siduva eesmärgi vähendada 2030. aastaks liidu kõigis majandusharudes kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 40 % võrreldes 1990. aastaga. See heitkoguste vähendamise eesmärk aitab täita Pariisi kokkuleppe pikaajalisi eesmärke ja selle saavutamisse peaksid oma panuse andma kõik majandussektorid. Heitkoguste vähendamise ja energiatõhususe edendamiseks vajab transpordisektor terviklikku lähenemisviisi. Tuleks liikuda vähese heitega liikuvuse suunas, seda muu hulgas teadusuuringute toel ja juba olemasolevate tehnoloogiasaavutuste kasutuselevõtmise abil. Juhte on vaja asjakohaselt koolitada, et nende sõidustiil oleks võimalikult tõhus.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 3 (kohandatud)

(5) Et võimaldada juhtidel täita autoveo ⌦ turu ⌫ nõudmisi, tuleks ⌦ liidu ⌫ eeskirju ⌦ autoveol töötavate juhtide koolituse miinimumtaseme kohta ⌫ kohaldada kõigi juhtide suhtes, olenemata sellest, kas nad sõidavad füüsilisest isikust ettevõtjatena või palgatöötajatena, omal kulul või rendi või tasu eest.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 4 (kohandatud)

(6) ⌦ Liidu autoveol töötavate juhtide koolituse miinimumtaseme ⌫ eeskirjade ⌦ eesmärk ⌫ on tagada juhtide väljaõppe abil nende pädevus nii ametisse asumise kui ka selle jätkuva pidamise jaoks.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 5

(7) Täpsemalt on alus- ja jätkuõppe läbimise kohustuse eesmärk parandada liiklusohutust ja juhi enda ohutust, sealhulgas seoses tegevustega, mida juht teeb siis, kui sõiduk on peatunud. Juhiameti nüüdisaegne laad peaks tõstma noorte huvi selle ameti vastu, mis aitab kaasa uute juhtide töölevõtmisele, kui juhtidest on puudus.

---

[10] COM(2010)389 lõplik.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 6

(8) Ebavõrdsete konkurentsitingimuste vältimiseks kohaldatakse käesolevat direktiivi sõidukijuhtimise suhtes, kui sellega tegeleb liikmesriigi kodanik või kolmanda riigi kodanik, kelle on tööle võtnud või keda kasutab liikmesriigis asuv ettevõtja.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 22 (kohandatud)

(9) ⌦ Liidu ⌫ õiguse põhimõtteid austades oleks soovitav, et need juhid, kes juhivad sõidukeid, mille kasutamist peetakse liiklusohutuse seisukohast vähemat mõju omavaks veoks, või kellele käesoleva direktiivi nõuded põhjustavad ebaproportsionaalselt suurt majanduslikku ja sotsiaalset koormust, võiks vabastada käesoleva direktiivi kohaldamisest.

↓ 2018/645 põhjendus 6 (kohandatud)

(10) ⌦ Teatud ⌫ erandid ⌦ tuleks kehtestada ⌫ olukordadeks, mille puhul sõiduki juhtimine ei ole juhi põhitöö ja oleks ebaproportsionaalselt koormav kui neilt nõutaks ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi nõuete täitmist. Üldjuhul loetakse, et sõiduki juhtimine ei ole juhi põhitöö, kui see moodustab igakuisest jooksvast tööajast alla 30 %.

↓ 2018/645 põhjendus 7 (kohandatud)

(11) Kui sõidukit juhitakse harva ja seda tehakse maapiirkonnas ⌦ või seda teeb ⌫ juht, kes varustab omaenda ettevõtet, tuleks kohaldada erandit, tingimusel et liiklusohutus on ⌦ ikkagi ⌫ tagatud. Kuna liidu maapiirkondade geograafilised, ilmastiku- ja rahvastiku tihedusega seotud tingimused on erinevad, peaks liikmesriikidel olema vabadus otsustada, kas sellist sõiduki juhtimist saab pidada juhuslikuks ja kas sellisel erandil on mõju liiklusohutusele, lähtudes näiteks tee liigist, liikluse mahust või vähekaitstud liiklejate olemasolust.

↓ 2018/645 põhjendus 8

(12) Kuna vahemaad, mida põllumajanduses, aianduses, metsanduses, loomakasvatuses ja kalanduses töötavad isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi ei kohaldata, peavad oma töö käigus läbima, võivad olla liidu piires erinevad, tuleks liikmesriikidel lasta oma riigisiseses õiguses kindlaks määrata maksimaalsed lubatud vahemaad arvutatuna ettevõtte asukohast, mille suhtes erandeid kohaldatakse.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 7 (kohandatud)

(13) Juhi nõuetele vastamise kinnituseks peaksid liikmesriigid juhile välja andma kutseoskuse tunnistuse (kutsetunnistus), millega tõendatakse, et juht on läbinud alus- ja jätkuõppe.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 8 (kohandatud)

(14) Liikmesriikidel ⌦ peaks ⌫ olema võimalik valida mitme võimaluse vahel, et hõlbustada alusõppega seotud sätete rakendamist.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 9

(15) Oma pädevuse säilitamiseks tuleks töötavaid juhte kohustada korrapäraselt läbima jätkuõpet oma ameti seisukohalt oluliste oskuste osas.

↓ 2018/645 põhjendus 9 (kohandatud)

(16) Alusõppe nõudest vabastatud juhtide suhtes peaks ⌦ see ⌫ erand jääma kehtima, kuid nad peaksid läbima jätkuõpet, mis tagab, et nende tööks vajalikud teadmised on ajakohased.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 10 (kohandatud)

(17) Alus- ja jätkuõppele seatavad miinimumnõuded käsitlevad ohutuseeskirju, mida tuleb järgida sõiduki juhtimisel ja siis, kui sõiduk on peatunud. Kaitsliku sõidu — ohuolukordade ennetamine ja teiste liiklejatega arvestamine — arendamisel koos kütuse säästmisega ⌦ peaks olema ⌫ positiivne mõju nii ühiskonnale kui ka autoveo sektorile iseenesest.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 11

(18) Käesolev direktiiv ei mõjuta nende juhtide õigusi, kes on oma ameti pidamiseks vajaliku juhiloa saanud enne seda kuupäeva, millest alates nõutakse alus- või jätkuõpet tõendavat kutsetunnistust.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 12

(19) Alus- ja jätkuõppe koolitusi võiksid korraldada ainult need koolituskeskused, mille liikmesriikide pädevad asutused on heaks kiitnud. Heakskiidetud koolituskeskuste kvaliteedi tagamiseks peaksid pädevad asutused kindlaks määrama ühtlustatud heakskiidukriteeriumid, sealhulgas kindlalt tõendatud kõrgetasemelise asjatundlikkuse kriteerium.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 13

(20) Nii liikmesriikide pädevad asutused kui ka mis tahes nende määratud üksused peaksid vastutama alus- ja jätkuõppega seotud eksamite korraldamise eest. Arvestades käesoleva direktiivi tähtsust liiklusohutuse ja konkurentsitingimuste võrdsuse seisukohast, peaksid liikmesriikide pädevad asutused teostama järelevalvet selliste eksamite üle.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 14

(21) Liikmesriigid peaksid ette nägema, et esimene osa jätkuõppest tuleb läbida viie aasta jooksul alusõpet tõendava kutsetunnistuse väljaandmise kuupäevast või teatud juhtidele seatud juhtimisõiguse saamiseks antud tähtaja möödumisest, ning andma juhtidele vastava kutsetunnistuse. Neid tähtaegu peaks olema võimalik lühendada või pikendada. Pärast esimest jätkuõpet peaks juht jätkuõppe läbima iga viie aasta järel.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 15 (kohandatud)

(22) Selle tõendamiseks, et liikmesriigi kodanikust juhil on üks käesolevas direktiivis ettenähtud kutsetunnistus, ning eri kutsetunnistuse vastastikuse tunnustamise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid selleks otstarbeks ettenähtud ⌦ liidu ⌫ ühtse koodi koos selle kehtivusajaga märkima kas juhiloale või kutsetunnistusele, mida liikmesriigid peavad vastastiku tunnustama ja mille ühtlustatud vorm on ette nähtud käesoleva direktiiviga. Kutsetunnistus peab vastama samasugustele turvanõuetele nagu juhiluba, sest sellega antud õigustel on suur tähtsus liiklusohutuse ja võrdsete konkurentsitingimuste seisukohast.

↓ 2018/645 põhjendus 10 (kohandatud)

(23) Liikmesriigid peaksid koostöös komisjoniga vahetama elektrooniliselt kutsetunnistuste alast teavet. Nad peaksid välja arendama selleks vajaliku elektroonilise platvormi, võttes arvesse komisjoni kulude-tulude analüüsi, sealhulgas võimalust laiendada

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ[11] kohaselt loodud ELi juhilubade võrgustikku. Lisaks muudele eelistele võimaldab see liikmesriikidel pääseda hõlpsasti juurde teabele läbitud koolituse kohta, mida ei ole juhi juhiloale märgitud. On oluline, et liikmesriigid ja komisjon teeksid jõupingutusi selle funktsiooni edasiarendamiseks eesmärgiga sellele reaalajas teeäärsete kontrollide käigus juurde pääseda.

↓ 2018/645 põhjendus 11 (kohandatud)

(24) Võttes arvesse koolitus- ja haridusalaseid arengusuundumusi ning selleks, et suurendada ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi panust liiklusohutusse ja koolitamise asjakohasust juhtide jaoks, tuleks koolituskursustel ⌦ pakkuda ⌫ liiklusohutusalaseid aineid, näiteks ohtude äratundmine, vähekaitstud liiklejate, eelkõige jalakäijate, jalgratturite ja piiratud liikumisvõimega isikute kaitse, kütusesäästlik sõitmine, sõitmine äärmuslikes ilmastikuoludes ning ebaharilike veoste vedamine. Seda arvesse võttes peaksid kursused seonduma ka intelligentsete transpordisüsteemidega ning arenema, et käia kaasas tehnoloogia arenguga.

↓ 2018/645 põhjendus 12

(25) Liikmesriikidele tuleks pakkuda konkreetset võimalust parandada ja ajakohastada koolitust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite (näiteks osaliselt e-õppe ja kombineeritud õppe) kasutamisega, tagades samas koolituse kvaliteedi. Koolituse parandamise ja moderniseerimise puhul IKT-vahendite kasutamisega on oluline arvesse võtta, et mõned spetsiifilised teemad – näiteks lumekettide paigaldamine või koorma kinnitamine või muud koolituselemendid, mille puhul on oluline praktiline külg – nõuavad praktilist koolitust ja neid ei saa nimetatud õppevahendite abil asjakohaselt käsitleda. Praktiline koolitus võiks, kuid ei pruugi, seisneda sõiduki juhtimises. Oluline osa käesoleva direktiivi kohaselt nõutavast koolitusest peaks toimuma heakskiidetud koolituskeskuses.

↓ 2018/645 põhjendus 13 (kohandatud)

(26) Selleks et tagada liidu õigusaktides ettenähtud koolituse eri vormide kooskõla, peaks liikmesriikidel olema võimalik kombineerida asjaomase koolituse eri liike, näiteks peaks neil olema võimalik kombineerida ohtlike kaupade veo, puuetega inimeste kohta teadlikkuse suurendamise ja loomade veo alaseid koolitusi ⌦ käesoleva ⌫ direktiiviga ettenähtud koolitustega.

---

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ, 20. detsember 2006, juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

↓ 2018/645 põhjendus 14 (kohandatud)

(27) Selleks et liikmesriikide erinevad tavad ei takistaks vastastikust tunnustamist ega piiraks juhtide õigust läbida jätkukoolitus liikmesriigis, kus nad töötavad, peaks liikmesriigi ametiasutustel olema kohustus juhul, kui läbitud koolitust ei ole võimalik märkida juhiloale, anda juhi kutsetunnistus välja standardmudeliga ettenähtud vormis, millega tagatakse vastastikune tunnustamine igale juhile, kes vastab ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi nõuetele.

↓ 2018/645 põhjendus 15

(28) Juhile kolmandast riigist võib juhitunnistuse kasutamine koolitusnõuetele vastavuse tõendamiseks olla takistuseks, kui vedaja tagastab tunnistuse selle välja andnud asutusele, eelkõige juhul, kui kõnealune juht soovib minna tööle teise liikmesriiki. Et vältida olukorda, kus sel juhul peab juht uuele töökohale asudes oma väljaõpet kordama, tuleks liikmesriike innustada tegema koostööd ja vahetama teavet juhtide kvalifikatsiooni kohta.

↓ 2018/645 põhjendus 19

(29) Selleks et aidata vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja parandada õhukvaliteeti, lihtsustades alternatiivkütusel töötavate sõidukite kasutamist, tuleks liikmesriikidele anda võimalus lubada B-kategooria juhiloa omanikel juhtida nende territooriumil teatavat liiki alternatiivkütusel töötavaid sõidukeid, mille lubatud täismass on suurem kui 3 500 kg, kuid ei ületa 4 250 kg. Nimetatud 3 500 kg ületamise võimalust saaks kasutada tingimusel, et lubatud lisamass tuleneb üksnes alternatiivse jõuseadme suuremast massist, ning et järgitakse piiranguid ja tingimusi, mille eesmärk on vältida negatiivset mõju liiklusohutusele.

↓ 2003/59/EÜ põhjendus 17

(30) Tuleks ette näha erisätted nende käesoleva direktiiviga hõlmatud juhtide kutseoskuste tõendamiseks, kes on kolmandate riikide kodanikud.

↓ 2019/1243 artikkel 1 ja lisa .IX (kohandatud)

(31) Selleks et kohandada ⌦ käesolevat ⌫ direktiivi teaduse ja tehnika arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi ⌦ I ja II ⌫ lisa muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema

õigusloome kokkuleppes[12] sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

↓ 2018/645 põhjendus 20 (kohandatud)

(32) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe ⌦ liidu ⌫ standardi parandamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid maanteetranspordi ja käesolevas direktiivis käsitletavate küsimuste piiriülese olemuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓

(33) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas osutatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäeva(de)ga,

---

↓ 2003/59/EÜ

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

↓ 2018/645 artikkel 1.2

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse sõidukijuhtimise suhtes, millega tegelevad:

a) liikmesriigi kodanikud, ning

b) kolmandate riikide kodanikud, kelle on tööle võtnud või keda kasutab liikmesriigis asuv ettevõtja,

(edaspidi „juhid”), kes tegelevad autoveoga liidus üldkasutataval maanteel, kasutades:

– sõidukeid, mille juhtimiseks nõutakse direktiivis 2006/126/EÜ määratletud C1-, C1- + E-, C- või C- + E-kategooria juhilube või samaväärseid juhilube,

– sõidukeid, mille juhtimiseks nõutakse direktiivis 2006/126/EÜ määratletud D1-, D1- + E-, D- või D- + E-kategooria juhilube või samaväärseid juhilube.

[12] ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel loetakse viiteid plussmärki (+) sisaldavatele juhiloakategooriatele vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

↓ 2018/645 artikkel 1.2 (kohandatud)

Artikkel 2

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata juhtide suhtes, kes juhivad sõidukeid,

a) mille suurim lubatud kiirus ei ületa 45 km/h;

b) mida kasutavad relvajõud, kodanikukaitse- ja tuletõrjeteenistused, korrakaitseorganid ning kiirabiteenistused või mille kasutamine on nende kontrolli all, kui vedu toimub nimetatud teenistuste ametiülesannete täitmiseks;

c) mis läbivad tehnilise arendamise, remondi või hoolduse eesmärgil teekatsetusi, ega selliste uute või ümberehitatud sõidukite juhtide suhtes, mis pole veel kasutusse võetud;

d) mille juhtimiseks nõutakse D- või D1-kategooria juhiluba ja mille hooldustöötajad viivad ilma reisijateta veoettevõtja kasutatava lähima hooldusbaasi läheduses asuvasse hoolduskeskusse või sealt ära, tingimusel et nimetatud sõiduki juhtimine ei ole juhi põhitegevusala;

e) mida kasutatakse erakorralises seisukorras või mis on ette nähtud päästeoperatsioonideks, sealhulgas sõidukeid, mida kasutatakse mitteärilisel humanitaarabiveol;

f) mida vastavalt artiklile 6 ja artikli 8 lõikele 1 kasutatakse isikute sõidukoolitusel ja juhiloa või kutseoskuse tunnistuse (edaspidi „kutsetunnistus”) saamiseks vajaliku sõidueksami sooritamiseks, tingimusel et selliseid sõidukeid ei kasutata äriliseks kauba- ega reisijateveoks.

g) mida kasutatakse mitteäriliseks reisijate- ja kaubaveoks;

h) mis veavad materjali, seadmeid või masinaid, mida juhid kasutavad oma töös, tingimusel et nende sõidukite juhtimine ei ole juhi põhitegevusala.

Mis puudutab käesoleva lõike punkti f, siis käesolevat direktiivi ei kohaldata isiku suhtes, kes soovib saada juhiluba või kutsetunnistust vastavalt artiklile 6 ja artikli 8 lõikele 1, kui asjaomane isik on tööpõhise õppe ajal täiendaval õppesõidul, tingimusel et isikuga on kaasas nimetatud punktis sätestatud vastava õppesõiduki kategooria kutsetunnistust omav isik või sõiduõpetaja.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) juht sõidab maapiirkonnas selleks, et varustada omaenda ettevõtet;

b) juht ei paku veoteenuseid;

c) liikmesriigid leiavad, et vedu on juhuslikku laadi ega mõjuta liiklusohutust.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata juhi suhtes, kes juhib sõidukit, mida põllumajandus-, aiandus-, metsandus-, loomakasvatus- või kalandusettevõtjad kasutavad või võtavad ilma juhita rendile kaubaveoks oma äritegevuse raames, välja arvatud juhul, kui sõidukijuhtimine

on osa juhi põhitegevusalast või kui läbitav vahemaa ületab liikmesriigi õiguses sätestatud vahemaa sõidukit omava, rentiva või liisiva ettevõtja asukohast.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

Artikkel 3

Pädevus ja väljaõpe

1. Artiklis 1 ⌦ nimetatud ⌫ sõidukijuhtimise tingimusena tuleb läbida kohustuslik alusõpe ja kohustuslik jätkuõpe. Selleks näevad liikmesriigid ette:

a) alusõppe süsteemi

Liikmesriigid valivad järgmise kahe võimaluse vahel:

i) kursustel osalemine ja eksam

Vastavalt I lisa 2. jao punktile 2.1 hõlmab see alusõppe tüüp kohustuslikku osalemist kursustel teatud aja jooksul. Kursus lõpeb eksamiga. Eksami eduka sooritamise korral tõendatakse pädevust artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kutsetunnistusega;

ii) ainult eksami sooritamine

Vastavalt I lisa 2. jao punktile 2.2 ei hõlma see alusõppe tüüp kohustuslikku osalemist kursustel, vaid ainult teoreetilist ja praktilist eksamit. Eksamite eduka sooritamise korral tõendatakse pädevust artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud kutsetunnistusega.

Liikmesriigid võivad siiski kuni kolme aasta jooksul lubada juhil oma territooriumil sõita enne kutsetunnistuse saamist, kui juht osaleb vähemalt kuus kuud kestval riiklikul kutseõppekursusel. Selle kutseõppekursuse raames võib alapunktides i ja ii osutatud eksamid teha etapiviisiliselt;

b) jätkuõppe süsteemi

Vastavalt I lisa 4. jaole hõlmab jätkuõpe kohustuslikku kursustel osalemist. Seda tõendatakse artikli 8 lõikes 1 osutatud kutsetunnistusega.

2. Liikmesriigid võivad ka ette näha kiirendatud alusõppe süsteemi, et juht võiks sõita artikli 5 lõike 2 punkti a alapunktis ii, ⌦ artikli 5 lõike 2 ⌫ punktis b, artikli 5 lõike 3 punkti a alapunktis i ning ⌦ artikli 5 lõike 3 ⌫ punktis b osutatud juhtudel.

Vastavalt I lisa 3. jaole hõlmab kiirendatud alusõpe kohustuslikku kursustel osalemist. Kursus lõpeb eksamiga. Eksami eduka sooritamise korral tõendatakse pädevust artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistusega.

3. Liikmesriigid võivad vabastada juhid, kes on saanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1071/2009[13] osutatud kutsetunnistuse, lõike 1 punkti a alapunktides i ja ii ning lõikes 2 osutatud eksamite sooritamisest neis valdkondades, mida nimetatud määruses sätestatud eksam hõlmab, ning vajaduse korral osavõtmisest asjaomaseid valdkondi käsitlevatest kursuse osadest.

---

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1071/2009, 21. oktoober 2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

Artikkel 4

Omandatud õigused

Järgmised juhid vabastatakse alusõppe nõudest:

a) juhid, kellel on D1-, D1- + E-, D- või D- + E-kategooria juhiluba või samaväärne juhiluba, mis on välja antud kuni ⌦ 10. septembrini 2008 ⌫;

b) juhid, kellel on C1-, C1- + E-, C- või C- + E-kategooria juhiluba või samaväärne juhiluba, mis on välja antud kuni ⌦ 10. septembrini 2009 ⌫.

Artikkel 5

Alusõpe

1. Alusõppele pääsemine ei nõua eelnevalt vastava juhiloa omandamist.

2. Kaubaveoks ettenähtud sõiduki juht võib juhtida:

a) 18-aastasena:

   i) C- ja C- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus;

   ii) C1- ja C1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus;

b) 21-aastasena C- ja C- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

3. Reisijateveoks ettenähtud sõiduki juht võib juhtida:

a) 21-aastasena:

   i) D- ja D- + E-kategooria sõidukit, et teha liinivedusid alla 50 km pikkustel liinidel, ning D1- ja D1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

   Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil 18-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus;

   ii) D- ja D- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus.

   Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil 20-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus. Seda iga võib vähendada 18. eluaastani juhul, kui juht juhib sõidukit ilma reisijateta;

b) 23-aastasena D- ja D- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

4. Ilma et see piiraks lõikes 2 määratletud vanusepiiride kohaldamist, vabastatakse juhid, kes tegelevad kaubaveoga ja kellel on artiklis 6 osutatud kutsetunnistus ühe käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kategooria jaoks, nõudest omandada kutsetunnistus nimetatud lõikes osutatud muude kategooriate jaoks.

Neid sätteid kohaldatakse samadel tingimustel ka reisijateveoga tegelevate juhtide suhtes lõikes 3 osutatud sõidukikategooriate puhul.

5. Kaubaveoga tegelevatelt juhtidelt, kes laiendavad või kohandavad oma tegevust silmas pidades reisijatevedu, või vastupidi, ja kellel on artiklis 6 osutatud kutsetunnistus, ei nõuta alusõppe üldiste osade kordamist, vaid üksnes uue kutsega seotud spetsiifiliste osade sooritamist.

Artikkel 6

Alusõpet tõendav kutsetunnistus

1. Alusõpet tõendav kutsetunnistus

a) Kursustel osalemise ja eksami sooritamise alusel antav kutsetunnistus

Vastavalt artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile i nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt osalemist kursustel, mille korraldab I lisa 5. jao kohaselt pädevate asutuste poolt heaks kiidetud koolituskeskus („heakskiidetud koolituskeskus”). Kursused hõlmavad kõiki I lisa 1. jaos osutatud aineid (teemasid). Kursus lõpeb I lisa 2. jao punktis 2.1 ettenähtud eksami sooritamisega. Eksami korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning neil kontrollitakse, kas juhipraktikandil on ülalnimetatud ainetes I lisa 1. jaos nõutud teadmised. Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksami tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

b) Eksami sooritamise alusel antav kutsetunnistus

Vastavalt artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile ii nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt I lisa 2. jao punktis 2.2 ettenähtud teoreetilise ja praktilise eksami sooritamist. Eksamid korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning neil kontrollitakse, kas juhipraktikandil on ülalnimetatud ainetes I lisa 1. jaos nõutud teadmised. Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksamite tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

2. Kiirendatud alusõpet tõendav kutsetunnistus

Vastavalt artikli 3 lõikele 2 nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt osalemist heakskiidetud koolituskeskuse korraldatud kursustel. Kursused hõlmavad kõiki I lisa 1. jaos osutatud aineid.

Kursus lõpeb I lisa 3. jaos ettenähtud eksamiga. Eksami korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning neil kontrollitakse, kas juhipraktikandil on ülalnimetatud ainetes I lisa 1. jaos nõutud teadmised. Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksami tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja kiirendatud alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

↓ 2018/645 artikkel 1.3

Artikkel 7

Jätkuõpe

Jätkuõpe hõlmab koolitust, mis võimaldab kutsetunnistuse omanikel ajakohastada oma tööks vajalikke teadmisi ja millel keskendutakse eelkõige liiklusohutusele, töötervishoiule ja tööohutusele ning autosõidu keskkonnamõju vähendamisele.

Kõnealuse koolituse korraldavad heakskiidetud koolituskeskused I lisa 5. jao kohaselt. Koolitus hõlmab klassiruumiõpet, praktilist koolitust ning võimaluse korral koolitust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite abil või tipptasemel simulaatoritel. Kui juht asub mõne teise ettevõtja teenistusse, tuleb arvesse võtta juba läbitud jätkuõpet.

Jätkuõppe eesmärk on teadmisi teatavates I lisa 1. jaos osutatud ainetes süvendada või üle korrata. Jätkuõppes õpetatakse mitut ainet, mille hulka kuulub alati vähemalt üks liiklusohutusalane aine. Õppeainete puhul võetakse arvesse sellekohaste õigusaktide ja tehnika arengut ning võimaluse piires juhi spetsiifilisi koolitusvajadusi.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

Artikkel 8

Jätkuõpet tõendav kutsetunnistus

1. Kui juht on läbinud artiklis 7 osutatud jätkuõppe, annavad liikmesriigi pädevad asutused või heakskiidetud koolituskeskus talle välja jätkuõpet tõendava kutsetunnistuse.

2. Artiklis 6 osutatud kutsetunnistuse omanikud ⌦ peavad läbima esimese jätkuõppe kursuse ⌫ viie aasta jooksul asjaomase kutsetunnistuse väljaandmisest.

Liikmesriigid võivad ⌦ esimeses lõigus ⌫ osutatud tähtaega lühendada või pikendada, muu hulgas nii, et ⌦ see langeks ⌫ kokku juhiloa kehtivusaja lõppemisega. Tähtaeg ei või siiski olla lühem kui kolm aastat ega pikem kui seitse aastat.

3. Juht, kes on lõpetanud lõikes 2 osutatud esimese jätkuõppekursuse, läbib jätkuõppe igal viiendal aastal enne seda, kui lõpeb jätkuõpet tõendava kutsetunnistuse kehtivusaeg.

4. Artiklis 6 osutatud kutsetunnistuse või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kutsetunnistuse omanikud ning artiklis 4 osutatud juhid, kes on lõpetanud tegevusalal tegutsemise ega täida ⌦ käesoleva artikli ⌫ lõigetes 1, 2 ja 3 esitatud nõudeid, läbivad jätkuõppekursuse enne, kui nad tegevusalal uuesti tegutsema hakkavad.

5. Juhid, kes tegelevad reisijate või kauba autoveoga ja kes on lõpetanud jätkuõppekursuse ühe artikli 5 lõikes 2 või 3 sätestatud kategooria jaoks, vabastatakse kohustusest läbida jätkuõpe muude nimetatud lõigetes osutatud kategooriate jaoks.

Artikkel 9

Koolituse koht

↓ 2018/645 artikkel 1.4

Käesoleva direktiivi artikli 1 punktis a osutatud juhid läbivad käesoleva direktiivi artiklis 5 osutatud alusõppe liikmesriigis, kus on nende alaline elukoht, nagu on määratletud direktiivi 2006/126/EÜ artiklis 12.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

⌦ Käesoleva direktiivi ⌫ artikli 1 punktis b osutatud juhid läbivad alusõppe liikmesriigis, kus on ettevõtja asukoht, või liikmesriigis, kus anti välja nende tööluba.

Artikli 1 punktis a ja punktis b osutatud juhid läbivad artiklis 7 osutatud jätkuõppe liikmesriigis, kus on nende peamine elukoht, või liikmesriigis, kus nad töötavad.

↓ 2018/645 artikkel 1.5 (kohandatud)

Artikkel 10

Liidu kood

1. Alusõpet tõendava kutsetunnistuse alusel ja jätkuõpet tõendava kutsetunnistuse alusel märgivad liikmesriikide pädevad asutused käesoleva direktiivi artikli 5 lõikeid 2 ja 3 ning artiklit 8 arvesse võttes direktiivi 2006/126/EÜ I lisas osutatud liidu ühtlustatud koodi „95” vastavate juhiloakategooriate kõrvale

– juhiloale või

– käesoleva direktiivi II lisas esitatud vormi kohaselt koostatud kutsetunnistusele.

Kui selle liikmesriigi pädev asutus, kus kutsetunnistus omandati, ei saa märkida liidu koodi juhiloale, annab ta juhile välja kutsetunnistuse.

Liikmesriigi väljaantud kutsetunnistusi tunnustatakse vastastikku. Kui kutsetunnistus välja antakse, kontrollivad pädevad asutused juhiloa kehtivust asjaomase sõidukikategooria suhtes.

2. ⌦ Käesoleva direktiivi ⌫ artikli 1 punktis b osutatud juhil, kes juhib kaupade autoveoks kasutatavat sõidukit, on samuti lubatud tõendada käesolevale direktiivile vastavat kvalifikatsiooni ning väljaõpet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1072/2009[14] sätestatud juhitunnistusega, tingimusel et sellel on liidu kood „95”. Käesoleva direktiivi kohaldamisel märgib loa väljastanud liikmesriik liidu koodi „95” juhitunnistuse märkuste rubriiki, kui asjaomane juht vastab käesolevas direktiivis sätestatud kvalifikatsiooni- ja koolitusnõuetele.

3. Juhitunnistusi, millel ei ole liidu koodi „95” ja mis on välja antud enne 23. maid 2020 määruse (EÜ) nr 1072/2009 artikli 5, eelkõige selle lõike 7 kohaselt ning mille eesmärk on tõendada vastavust käesolevas direktiivis sätestatud koolitusnõuetele, arvestatakse kvalifikatsioonitõendina kuni nende kehtivusaja lõpuni.

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 300, 14.11.2009, lk 72).

↓ 2018/645 artikkel 1.6

Artikkel 11

Nõuete täitmise tagamise võrgustik

1. Nõuete täitmise tagamise eesmärgil vahetavad liikmesriigid teavet väljastatud või ära võetud kutsetunnistuste kohta. Selleks arendavad liikmesriigid koostöös komisjoniga välja elektroonilise võrgustiku või laiendavad olemasolevat võrgustikku, võttes arvesse komisjoni hinnangut selle kohta, milline oleks kõige kulutõhusam valik.

2. Võrgustik võib sisaldada kutsetunnistustes sisalduvat teavet, aga ka kutsetunnistustega seotud haldusmenetlustega seonduvat teavet.

3. Liikmesriigid tagavad, et isikuandmeid töödeldakse üksnes käesolevale direktiivile, eelkõige käesolevas direktiivis sätestatud koolitusnõuetele vastavuse kontrollimiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679[15].

4. Juurdepääs võrgustikule peab olema turvaline. Liikmesriigid võivad anda juurdepääsu ainult pädevatele asutustele, kes vastutavad käesoleva direktiivi rakendamise ja järgimise kontrolli eest.

↓ 2019/1243 artikkel 1 ja lisa .IX

Artikkel 12

Kohandamine teaduse ja tehnika arenguga

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 12 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 12 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

[15] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 95/46/EÜ (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 12 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

Artikkel 14

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv ⌦ 2003/59/EÜ ⌫, mida on muudetud IV lisa A osas osutatud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks. See ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas osutatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

↓

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt V lisas esitatud vastavustabelile.

↓ 2003/59/EÜ (kohandatud)

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub selle ⌦ 24. mail 2021 ⌫.

Artikkel 16

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*